

FlexNyt – Uge 22, 2025

Indhold

- **Mark**
 - Græshøst og tørke
 - Grønbyg
 - Slå områder med græsukrudt før frøsætning
- **Heste**
 - Flere planter kan give heste fotosensibilitet
 - Mærkning af heste og mærkningspladser
- **Økonomi**
 - Ny ansøgningsrunde: Få støtte til skovrejsning på din jord
- **Info**
 - Ultraforarbejdede fødevarer: Få svar på de oftest stillede spørgsmål
- **Kursus**
 - Lederudvikling er forretningsudvikling
- **Arrangement**
 - Bedriftsbesøg og hyggeaften med Kødkvægudvalget
- **Naturtip**
 - Dødt ved

MARK

Græshøst og tørke

Vejret har i det meste af maj været tørt og solrigt – kun i de sidste dage har det visse steder givet regn. Mange steder dog ikke noget af betydning. De analyser af frisk græs, som vi har udtaget, viser, at græsset kun udvikler sig langsomt, og at fordøjeligheden stadig er høj. Den høje fordøjelighed passer fint til slagtekøer og -kalve, hvor du ønsker en stor foderoptagelse og høj tilvækst.

Pas på ved fortørring af græsset. Det vejr, som vi har nu, tørrer græsset meget hurtigt. Kvæg foretrækker ensilage med omkring 35 % tørstof, hvor mange, som har heste, ønsker en tørstofprocent på omkring 60 %. Det er en tørstofprocent, du når på max. 1 døgn for kvæg og omkring 2 døgn til heste.

Græsensilage til ammekøer og heste skal normalt have en fordøjelighed på under NEL 6,0 og måske nærmere NEL 5,7 (ca. svarende til 1,30 kg ts/FE efter det gamle system). Ved denne fordøjelighed passer fylde (hvor meget et dyr kan rumme) nogenlunde til behovet for energi.

Det er vigtigere at tage hensyn til vejret, fremfor at du lige rammer den rigtige tørstof-procent.

MEN forfald ikke til at vente så længe med at høste græsset, at det tørrer på roden. Græsset skal nok tørre, men der er stor risiko for, at sukkerindholdet er så lavt, at ensileringen går i stå eller ikke kører til ende. Det bevirker tit, at ensilage får mugpletter, eller hvis det går helt galt, bliver til kompost.

Grønbyg

Inden så længe kan det være tid til at høste grønbyg. I "gamle dage" sagde man, at grønbyg skulle høstes ved begyndende skridning. Det havde sin rod i EU/hektarstøtte, hvor man ikke kunne opnå støtte, hvis man høstede før skridning. Sådan er det ikke mere.

Hvis du ønsker grønbyg med høj fordøjelighed, skal grønbyggen stadig høstes ved begyndende skridning – eller måske en smule før. Skal grønbyggen bruges til ammekøer, kan du godt vente til stakken er helt igennem. Så opnår du en fordøjelighed på omkring 1,3 kg ts pr. FE. Venter du til grønbyggen er helt gennemskredet, bliver grønbyggen meget tung fordøjelig – måske helt op til omkring 1,6-1,7 kg ts pr. FE. Det minder lidt om NH3-behandlet halm.

Hvis du af én eller anden grund ikke når at høste inden fuld gennemskridning, skal du lade afgrøden stå indtil helsædstidspunktet – altså når kernen er dejagtig. Eneste grund til at tage grønbyggen inden er, hvis der er risiko for evt. udlæg. Altså hvis afgrøden er så tæt, at udlægget lever en skyggetilværelse.

Hvis det er tilfældet, er der meget stor risiko for, at de små græs- og kløverplanter skygges ihjel. Og så skal dæksæden væk for at redde den kommende græsmark. En anden årsag kan også være, at du mangler græs. Så vil udlægget i en grønbygmark selvfølgelig være tidligere klar, end hvis du venter til efter helsæd. En grund er også, at de små græsplanter ikke har været så generet af dæksæden (typisk byg) så længe. Derfor vil marken hurtigere bliver grøn og tæt, og der vil være et rimeligt lag græs.

Slå områder med græsukrudt før frøsætning

Begræns fremtidige problemer med græsukrudt ved at afslå pletter af græsukrudt. Ved at slå 2-3 uger efter græssernes skridning undgår du, at græsukrudtet danner spiredygtige frø.

Resistente bestande af italiensk rajgræs og agerrævehale er efterhånden udbredte, og det bliver desværre kun værre. Væselhale ses også mange steder. Den er ikke resistent, men meget svær at bekæmpe. Endelig kan hejrearterne optræde massivt i pletter, så yderligere spredning bør undgås.

Læs mere her.

HESTE

Flere planter kan give heste fotosensibilitet

Når heste er på græs og kommer i kontakt med planter som alsike-kløver, pericon og vild pastinak, kan de blive ramt af fotosensibilitet, som er en overfølsomhed mod ultraviolet bestråling.

Alle planteædende husdyr kan få fotosensibilitet.

Symptomer:

- Dyret bliver uroligt, når det er ude i sollys - søger skygge.
- Huden begynder at klø voldsomt.
- Huden bliver rødlig og hævet, særligt på de upigmenterede områder ved næsebor, ører, øjenlåg og ben samt ved hvide aftegninger. Ved yver og halerod og andre steder med tyndt hårlag ses også ofte symptomer.
- På de angrebne områder af huden opstår der blæredannelse, væskende sår og senere sårskorper.

Mærkning af heste og mærkningspladser

SEGES Heste har et antal mærkere ansat til at forestå chipmærkning af heste og føl.

Mærkerne er geografisk fordelt ud over landet - så der er også en mærker i det område, hvor du bor.

Mærkerne er erfarne hestefolk, der har gennemgået en specialuddannelse, og de har lang erfaring med signalementsbeskrivelse og chipmærkning af heste. En korrekt signalementsbeskrivelse er især vigtig ved en senere identifikation af hesten (f.eks. forsikring, handel, stævnedeltagelse o.l.).

Se hvor du kan få besigtigelse og mærkning af din hest her.

ØKONOMI

Ny ansøgningsrunde: Få støtte til skovrejsning på din jord

Klimaskovfonden har netop åbnet en ansøgningsrunde, hvor du kan søge om støtte til skovrejsning på din jord. Du kan få op til 65.000 kr. per hektar i støtte. Fonden forventer også, at du kan få kompensation for tabt indtægt i forbindelse med skovrejsningen.

Læs mere her.

INFO

Ultraforarbejdede fødevarer: Få svar på de oftest stillede spørgsmål

Ultraforarbejdet mad som f.eks. nogle færdigretter og sodavand er blevet fast inventar i danskernes kost. Ny FAQ fra Fødearestyrelsen giver svar på hyppigt stillede spørgsmål samt råd til at tage et oplyst valg.

Is der ikke smelter på en varm sommerdag, franskbrød der ikke mætter og færdigretter med ingredienser, som de færreste har i deres eget køkken. Det er eksempler på såkaldte 'ultra-forarbejdede fødevarer', der er blevet et fast element i debatten om kost og sundhed.

Der er ikke lighedstegn mellem graden af forarbejdning og sundhed, men flere studier peger på, at visse typer af 'ultraforarbejdet' mad har en række negative sundhedseffekter.

Læs mere her.

KURSUS

Lederudvikling er forretningsudvikling

Tilmeld dit ledertalent til denne nye lederuddannelse med opstart 25. september 2025. Den bedste investering, du kan gøre for din bedrift, er at investere i dem, der driver den hver dag. Vi tilbyder en ny lederuddannelse, der ikke kun udvikler dine ledertalenter, men også styrker din bedrift.

Se program og tilmeld her.

ARRANGEMENT

Bedriftsbesøg og hyggeaften med Kødkvægudvalget

Tirsdag den 3. juni kl. 19.00 inviterer Kødkvægudvalget til bedriftbesøg og hyggeaften på

Ågaarden ved Lars Hansen, Allinggårdsvej 112, 8600 Silkeborg

På Ågaarden er der besætning på ca. 25 Herefordkøer med opdræt. Dyrene græsser på den smukke natur ned til Gudenåen.

Lars Hansen viser rundt, og fortæller om driften der drives med korn, græs og byg/ært til helsæd.

Efter rundvisningen tænder vi op i grillen, og der kan købes pølser, øl og vand. (Tag gerne kontanter med).

Kom og vær med til en hyggelig sommeraften – og tag naboen med.

Arrangementet er gratis og tilmelding er ikke nødvendig.

Med venlig hilsen

Kødkvægregion midt/øst

NATURTIP

Dødt ved

Dette nummers overskuelige tips, som kan hjælpe dig med at gøre noget for biodiversiteten. Ofte er tippene små tiltag, der ikke kræver ret meget og du selv kan gøre.

Fakta: Det anslås at 1/3 af skovens dyr, planter og svampe er tilknyttet dødt eller døende ved.

Dødt ved

Døde træer og buske har tilknyttet mange insekter, pattedyr, padder, fugle, planter og svampe.

Dødt ved er en kilde til mad, skjul og levested. Man ser dødt ved i kvashegn, hvor pindsvinet flytter ind om vinteren. Her bor der også insekter, og derfor er det interessant for fugle. Dødt ved ses også som store stammer eller grene, der bliver efterladt efter fældning af træer eller store storme, hvor hele rodnettet ofte også kommer frem. Den mest sjældne form for dødt ved er dog stående træer. Det skyldes, at døde træer ofte udgør en risiko for færdsel i landskabet. Alligevel fungerer de som spisekammer for bl.a. spætten, der henter insekter herfra og opholdssted for flagermus, og andre dyr som lever og yngler i sprækker og hulheder i de døde træer.

Kom i gang nu

Det er ikke ligegyldigt, hvor man placerer dødt ved. Der kommer mest liv i og omkring dødt ved, hvis det placeres i nærheden af eksisterende natur som skov, søer, krat og hegn. Når der både er skjul, vand og mad, vil dyrene gerne blive – og formere sig.

Lad det ligge! Man bør helst ikke flytte på det, når det først er lagt. Jo længere tid det får lov at ligge, jo bedre.

Stående dødt ved bør placeres steder, hvor det ikke udgør en risiko, så vi med god samvittighed kan lade det stå. Det kan man gøre ved selv at slå træer ihjel, som står det helt rigtige sted. Et træ kan slås ihjel ved at ringskære det – det vil sige, at man fjerner barken hele vejen rundt om stammen nede ved jorden eller i bryst højde. Derved afbrydes safttransporten i den inderste bark, og træet vil dø.

Hvis man selv sørger for dødt ved på steder med lav risiko, kan man med god samvittighed fjerne de træer, der hænger ud over stier.

Hvis man stadig gerne vil bevare dødt ved, og det eneste træ, man har, står ved en sti, kan man få en arborist til at topkappe træet. Så mindskes risikoen for, at grene falder ned. Man kan derefter holde øje med stammen og først fjerne den, når den begynder at se farlig ud.

Hvad kan du holde øje med

Hurtigt efter man har lagt dødt ved, kan man se insekter og svampe begynde at nedbryde træet. Løft en træstamme, og se hvor hurtigt bænkebidere flytter ind. Hvis man er i nærheden af et vandhul, vil der med stor sandsynlighed ligge padder i skjul under træet.

Billede: Simone Eliasson Hansen